Національний університет
біоресурсів і природокористування
України

Білоцерківський національний
аграрний університет

Науково-методичний
центр ВФПО

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «БІОБЕЗПЕКА, ЗАХИСТ ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН»

27 травня 2021 року

В ONLINE РЕЖИМІ НА ПЛАТФОРМІ ZOOM

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ
03151 м. КИЇВ, вул. СМІЛЯНСЬКА, 11,
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВФПО

КИЇВ 2021

УДК 636.09:615.32 (045)
КУШНІР Володимир, канд. вет. наук, асистент;
ТОДОРОВ Микола, канд. вет. наук, доц.
Одеський державний аграрний університет
Kushnir3000@gmail.com

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСОБІВ ПРИРОДНЬОГО ПОХОДЖЕННЯ В СУЧАСНУ ВЕТЕРИНАРНУ ПРАКТИКУ

Фармацевтична промисловість сьогодні перебуває в бурхливому розвитку. Щодня з'являються нові препарати, покликані поліпшити стан тварини за тих чи інших недугів. Але більшість з цих препаратів є синтетичними (хімічного походження) і поряд з користю здатні наносити шкоду тваринам. Саме тому постає питання про застосування засобів природнього походження. Так, зокрема препарати бренда «Forticept», який належить фірмі «Lidan inc» (Нью-Йорк, США), виробляють з натуральних компонентів (переважно рослинного походження). При цьому виробники намагаються забезпечити досить потужних антисептичних та

протипаразитарних ефектів. В Україні працює фірма «Природа», яка розробила і успішно впровадила в практику цілу лінію ветеринарних препаратів, які мають складові винятково природнього походження. Широкий попит на фітопрепарати став причиною цілої низки наукових досліджень. Так, зокрема, вчені державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок Коцюмбас І.Я., Малик О.Г., Шкодяк Н.В., Сободиш О.Й. зазначають, що з огляду на складне екологічне становище в Україні, цілеспрямований пошук природних біологічно активних субстанцій з доступної екологічно безпечної рослинної сировини є актуальною проблемою. Особливої уваги заслуговують дослідження щодо розробки фітопрепаратів з хвойних рослин, діючими речовинами яких є, передовсім, зелені пігменти і флавоноїди [5]. Вчені Козирь В.С., Філіпов Ю.О., Антоненко П.П. досліджували вплив фітопрепаратів на відтворну функцію корів і збереженість телят. Як результат

проведених досліджень було встановлено, що використання фітопрепаратів «Фітохол», «Фітопанк» і «Гастроцид» сухостійним коровам за 30 днів до отелення сприяє нормальному перебігу родів, своєчасному відділенню посліду та інволюції матки і повному збереженню новонароджених телят [4]. Дахно Ю.І. зазначає, що використання лікарських рослин у ветеринарній медицині є перспективним направленням, оскільки лікарські форми – дусти, настої, відвари, екстракти, емульсії, мазі забезпечують як профілактичну, так і лікувальну дію. Досить важливим є те, що ці лікарські засоби можна застосовувати досить тривалий час (від 2–3 місяців до 1 року) без негативного

впливу на організм тварин, чого не можна сказати про синтетичні препарати. Фітопрепарати, крім протипаразитарної, виконують ще й загальнозміцнювальну, тонізувальну дію. Їх призначають, наприклад, після

дегельмінтизації з метою нормалізації роботи шлунково-кишкового тракту, підвищення імунітету, відновлення дефіциту вітамінів та мікроелементів [3]. Андрусів І.В. зазначив, що фітопрепарати можуть використовувати у ветеринарній медицині як імуностимулятори та імунокоректори.

За допомогою зазначених препаратів можна отримати екологічно чисту продукцію тваринного походження [1]. Фітопрепаратам властивий широкий спектр фармакологічної дії. Фітопрепарати можна застосовувати зі синтетичними лікарськими речовинами та вакцинами.

Слід також зазначити, що в багатьох випадках поєднання фітотерапії та синтетичних лікарських засобів підвищує ефективність терапії. Так, багато рослин (малина, череда, шавлія, ромашка, деревій і т. ін.) підсилюють терапевтичну дію нітрофуранів під час лікування пієлонефритів. Можливо швидко отримати клінічний ефект навіть без антибіотиків за розумного використання фітотерапевтичних засобів. За такої суміщеної терапії препарати, які раніше не мали терапевтичного ефекту в певних випадках, набувають сили. Це спостерігається не тільки з нітрофуранами і

антибіотиками. Це і кардіотоніки, діуретики, антидоти. Припускають, що механізми їх дії пов’язані з відновленням чутливості організму і стимулюванням його резервів, які не використовують, а може, навіть і придушуються хіміотерапевтичними засобами [1].

Іншою перевагою фітопрепаратів є легкість у приготуванні лікарських форм. Цей процес не вимагає специфічного обладнання чи навичок. Завдяки цьому у власників тварин є можливість регулярно без особливих складнощів готувати свіжі препарати для лікування своїх улюбленців.

Окремо також слід зазначити те, що 99 % препаратів природнього походження не створюють загрози якості продукції тваринництва. Таким чином, якщо протягом лікування сільськогосподарських тварин трапилася необхідність у вимушеному забої, туші не потрібно утилізовувати, а можна пускати у виробництво [2, 6].

Висновки. Природні компоненти для виготовлення лікарських засобів є актуальною темою сьогодення. Лікарські засоби природнього походження є легкими в приготуванні і, що найголовніше, не завдають шкоди організму тварини та навколишньому середовищу. Тому сьогодні провідні фармацевтичні корпорації зацікавлені в тому, щоб перейти на виробництво ліків з натуральної сировини. Цьому присвячена і ціла низка наукових досліджень.

Список використаної літератури

1. Андрусів Н. І. Можливе використання фітопрепаратів для корекції імунного стану тварин чи птиці // Роль науки у вирішенні актуальних проблем сучасної ветеринарної медицини : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава, 17-18 лютого 2015 р.). Полтава. С. 25–28.

2. Білик Р. І., Ткачук С. А. Вимоги до ветеринарного обслуговування органічних молочних господарств // Ветеринарна медицина України. 2015.

№ 3 (229). С. 29–33.
3. Дахно Ю.І. Протипаразитарна дія рослин та використання їх у ветеринарній медицині // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицина». 2013. Вип. 2 (32). С. 125–128.
4. Козирь В. С., Філіпов Ю. О., Антоненко П. П. Вплив фітопрепаратів на відтворну функцію корів і збереження телят // Вісник Сумського національного
аграрного університету. Серія «Тваринництво». 2014. Вип. 7 (26). С. 147–149.
5. Сучасний стан і перспективи застосування препаратів із рослин родини хвойних у ветеринарній практиці / І. Я. Коцюмбас, О. Г. Малик, Н. В. Шкодяк, О. Й. Сободош // Науково-технічний бюлетень Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і інституту біології тварин. 2012. Вип. 13, № 3/4. С. 428–436.

6. Курятова Е. В., Пашин М. А., Сайгираев А. М. Применение препарата «Малавит» в комплексной терапии при острых расстройствах пищеварения поросят // Вестн. Бурят. гос. с.-х. акад. им. В.Р. Филиппова. 2009. № 4. С. 12–16.